

VIHIKOIRIEN JÄLKIKOKEEN OHJEET

Hyväksytty Kennelliitossa 16.8.2011.
Voimassa 1.5.2012 alkaen.

OHJEET VIHIKOIRIEN JÄLKIKOKEEN JÄRJESTÄMISESTÄ

Hyväksytty Kennelliitossa 16.8.2011. Voimassa 1.5.2012

KOETOIMITSIJOIDEN TEHTÄVÄT

1. Kokeiden järjestäminen

Kokeita anottaessa ja järjestettäessä on noudatettava niistä annettuja sääntöjä ja määräyksiä.

Koeanomuksessa nimetään kokeen ylituomari. Tuomareiden varaamisessa tulee ottaa huomioon kokeeseen alustavasti suunniteltu koiramäärä. Tuomarin kanssa on sovittava, kuinka monta koiraa hän arvostelee.

Harjoitusarvostelua suorittamaan haluava tuomarikokelas ottaa itse yhteyttä ja sopii harjoittelusta kokeen ylituomarin sekä koetoimikunnan kanssa.

2. Koemaastot

Vastaava koetoimitsija on velvollinen hyvissä ajoin varaamaan maastot, jotka määräysten mukaan vaaditaan kokeen läpiviemiseen.

Maastoja on oltava tarpeeksi pitkiin jälkiin ja vastaavan koetoimitsijan on huolehdittava, että jälkien väliin jää riittävästi tilaa.

3. Jäljen sijoittaminen maastoon

Jäljen teossa on pyrittävä säilyttämään tasalaatuinen ja koeluokkaan nähden kohtuullinen vaikeusaste.

Jälkimaastolle ei aseteta tarkkoja määräyksiä ja vaatimuksia, mutta maaston tulisi olla kohtuudella ihmisen kuljettavaa ja sellainen, että tuomari voi seurata koiran työskentelyä. Koejälki tulee sijoittaa maastoon niin ettei siitä aiheudu vaaraa koirakolle, esim. jyrkänteet, louhikot.

Jälki pyritään suunnittelemaan todellista etsintätilannetta vastaavaksi siten, että maasto on mahdollisimman vaihtelevaa, esim. korkeuseroja, oja, soita jne. pyritään käyttämään hyväksi.

4. Jäljen merkitseminen

Välineet

- kartta, johon jälki on merkitty
- kompassi / GPS
- merkitsemistarvikkeet:
jälkimerkkejä, jotka eivät vahingoita puustoa ja ovat helposti irrotettavissa nauhaa kulman merkitsemistä varten (ALO)

Lähtöpisteeseen meno on merkittävä selvästi.

Jäljen alkuun (ALO) tai janalle (AVO, VOI) ohjaavaan lähtökylttiin merkitään:

- luokka
- jäljen numero

Jäljen merkitseminen maastoon

- vähintään viikkoa ennen koetta
- jälkien väli maastossa vähintään 100 metriä
- jälki ei saa lähteä eikä päättyä autolla ajettavalle tielle
- jäljen merkitsemiseen tarvitaan vähintään kaksi henkilöä
- ALO-luokassa jäljen lähtöpiste merkitään selkeästi jäljen kävelijää varten = lähtökyltti
- AVO- ja VOI-luokissa jana merkitään maastoon selkeästi eri värisellä nauhalla kuin millä itse jälki merkataan ja merkit laitetaan mahdollisimman tiheään, jolloin janan alku ja loppu on helppo nähdä
- opastus janan alkuun merkataan mahdollisimman tiheään omalla värillään
- jäljen lähtöpiste ja siitä eteenpäin varsinainen jälki merkitään riittävän tiheään omalla värillään jolloin jäljen kävelijä lähtee juuri oikeasta kohtaa jäljelle, jälki etenee janaa leikaten
- jäljelle merkitään etu- ja takamerkit siten, että vähintään kolme merkkiä on yhtä aikaa näkyvissä
- merkkejä on oltava riittävän tiheässä jotta koetilanteessa opas tietää missä jälki kulkee

- kulmat merkitään kahdella puun ympärille kiedotulla nauhalla = kulmamerkki
- maalialueelle merkitään jäljen loppupiste = maalikylytti eli se kohta mihin jäljen kävelijä asettuu

KOETOIMIKUNTA JA MUUT KOKEEN TOIMITSIJAT

1. Jälkiopas

Jälkioppaan tehtävät ovat erittäin vaativat ja vastuulliset.

Tuomarin kanssa maastoon lähtee jälkioppaaksi yksi jäljen merkinneistä.

Oppaan täytyy pysyä jäljellä ja kulkea ryhmän viimeisenä vaikka koira ja tuomari poikkeaisivatkin jäljeltä.

Jälkiopas

- antaa tuomarille yleisselvityksen jäljestä
- huolehtii siitä, että tuomari on aina selvillä jäljen sijainnista ja kulkusuunnasta
- koiran kadottaessa jäljen ilmoittaa siitä tuomarille
- välttää turhaa keskustelua

2. Jäljenkävelijä

- jättää hajustimen muovipussissa sovittuun paikkaan jäljen alkuun (ALO) tai toimittaa hajustimen oppaalle ennen koesuorituksen alkamista (AVO, VOI)

- lähtee kävelemään jälkeä vastaavan koetoimitsijan antamana kellonaikana

- poistaa jäljen lähtökyltin AVO- ja VOI-luokassa, ALO-luokassa kyltti jätetään

- kerää etumerkit pois AVO- ja VOI-luokassa (esim. taskuun tai muovipussiin), mutta jättää ALO-luokassa ensimmäisen etumerkin. Jättää kulmamerkit, maalikylytin ja kaikki takamerkit (piilomerkintä). Piilomerkinnän tarkoitus on, ettei koiran ohjaaja havaitse tulosuunnasta jäljen sijaintia eikä suuntaa

- voi jättää erittäin ryteikköiseen tai erittäin huonon näkyvyyden omaavaan paikkaan joitakin etumerkkejä (avomerkintä)

- menee sovittuun aikaan maalialueelle (AVO- ja VOI-luokassa maalimiesten kanssa), asettuu maaliin ja poistaa maalikylytin.

AVO- ja VOI-luokassa maalimiehet sijoittuvat maalialueelle sattumanvaraiseen järjestykseen. Kaikki henkilöt asettuvat luonnolliseen asentoon esim. istumaan tai makaamaan (kokeen tarkoitus on jäljitellä kadonneen ihmisen etsimistä).

3. Koetoimikunta

Toimikuntaan kuuluu vastaava koetoimitsija ja tarvittava määrä muita toimihenkilöitä.

Koetoimikunta

- anoo kokeen kennelpiiriltä
- laatii koeohjelman
- varaa koepöytäkirjan ja koirakohtaiset pöytäkirjat
- suunnittelee ja tekee jäljet
- varaa koepaikalle maastokartat ja jälkikoesäännöt
- hankkii palkinnot
- hankkii riittävästi jäljenmerkkaustarvikkeita ja ilmoittaa kävelijöille, millä väreillä jäljet on merkitty
- huolehtii, että paikalla on ainakin yksi kompassi /GPS
- hoitaa kokeen yleishuollon järjestämisen
- huolehtii, että tuomari arpoo jäljet sääntöjen mukaisesti
- huolehtii kuljetusten järjestelyt (tuomarit, koirat, ohjaajat, oppaat ajoissa jäljelle)
- huolehtii koirakohtaisten pöytäkirjojen puhtaaksi kirjoittamisen ja koepöytäkirjan täyttämisen, sekä niiden ajallaan eteenpäin toimittamisen.

KOIRANOHAJAAJAN TOIMINTAOHJE

1. Koiranohjaajana vihikoerien jälkikokeessa voi toimia henkilö, joka omaa tarpeeksi hyvän fyysisen kunnon.
2. Koiran ilmoittaminen kokeisiin on tehtävä kirjallisesti kokeen järjestäjälle ilmoituksessa olevaan päivämäärään mennessä osanottomaksuineen, ellei koeilmoituksessa ole toisin määrätty.

3. Kokeen järjestäjä ilmoittaa koiranomistajalle, onko hänen koiransa hyväksytty ko. kokeeseen ja myönteisessä tapauksessa kertoo kokoontumispaikan ja –ajan sekä majoittumis- ja ruokailumahdollisuuksista.
4. Koepaikalle on saavuttava ajoissa.
5. Koetoimikunnalle on esitettävä koiran rekisterikirja, rokotustodistukset ja mahdolliset muut tarvittavat asiakirjat.
6. Koiranohjaajan tulee tarkoin noudattaa ylituomarin puhuttelussa annettuja yleisiä toimintaohjeita sekä koesuorituksen aikana arvostelevan tuomarin antamia ohjeita.
7. On huolehdittava, että koira on valmiina maastossa kun sen vuoro on lähteä jäljelle.
8. Ylituomarin hyväksymästä sääntöjen mukaisesta loppuarvostelusta ei voi valittaa. Muista syistä syntyneet erimielisyydet on viipymättä ilmoitettava ylituomarille. Jatkovalitusmenettelystä ylituomari antaa ohjeet, mikäli koiran ohjaaja ei tyydy ylituomarin ja koetoimitsijan yhdessä tekemään päätökseen asiassa.
9. Koiranohjaajan on osallistuttava kokeen päätöstilaisuuteen. Tällöin julkistetaan tulokset.
10. Koiranohjaaja on velvollinen huolehtimaan koiran hyvinvoinnista kokeen aikana, niin koemaastossa kuin majoitusalueellakin.
11. Koiran mahdollisesti aiheuttamista vahingoista vastaa koiranomistaja.
12. Kokeessa on käyttäydyttävä asiallisesti tuomaria, opasta, toisia koiranomistajia ja kaikkia muitakin läsnäolijoita kohtaan.

OHJEET VIHIKOIRIEN JÄLKIKOKEEN YLITUOMARILLE JA ARVOSTELEVALLE TUOMARILLE

Hyväksytty Kennelliitossa 16.8.2011. Voimassa 1.5.2012

Koiran arvostelu

Yleistä

Tuomareiden tulee noudattaa vihikoirien jälkikokeesta annettuja sääntöjä ja määräyksiä.

Kokeen järjestäjä tai ylituomari eivät vastaa kokeen aikana koiralle aiheutuneista vahingoista.

Arvostelu

Koiran arvostelussa tulee noudattaa ehdotonta puolueettomuutta. Kokeen tapahtumat on rekisteröitävä sellaisina kuin tuomari itse on ne nähnyt.

Koiralle tulee aina tehdä oikeutta. Mikäli tuomari huomaa, että koiraa aiotaan auttaa sääntöjen vastaisesti, on tästä heti huomautettava ohjaajalle.

Koiran arvostelu tulee aina suorittaa rakentavassa hengessä.

Arvostelun voi muodostaa seuraavien asioiden pohjalta:

- lähtö (jäljen nosto)
- työskentelytapa (maa-/ilmavainuinen)
- jäljestämishalukkuus
- työskentelyn etenevyys
- kulmien selvittämiskyky
- maalimiehen tunnistaminen

- yleisvaikutelma jälkikoirana
- riistahavainnot ja muut mahdolliset häiriöt jäljellä
- muut tuomarin harkinnanvaraiset asiat

Jäljestämisaika

Mikäli koiran eteneminen on hidasta ja tuomari toteaa, että niin hitaalla ja/tai epävarmalla työskentelyllä ei sääntöjen määrittelemän ajan puitteissa päästä jäljen loppuun, voi tuomari harkintansa mukaan keskeyttää koesuorituksen.

Ylituomarin tehtävät ja velvollisuudet

Ylituomari vastaa kokeen virheettömästä kulusta ja huolehtii siitä, että arvostelut tulevat suoritetuiksi oikein ja yhdenmukaisesti.

Kokeen ylituomarin on aina ennalta tutustuttava koejärjestelyihin ja varmistauduttava siitä, että koetoimikunta on tehtäviensä tasalla.

Ennen koetta

Sovittava koetoimikunnan kanssa koepäivän aikataulusta ja koirien lukumäärästä luokittain.

Alkupuhuttelu

Ylituomari pitää alkupuhuttelun. Alkupuhuttelussa on hyvä selvittää esim. seuraavat asiat:

- ohjaaja on velvollinen pitämään koira kytkettynä ja koiran harhautuessa jäljeltä on ohjaajan seurattava sitä
- nopean koiran jarruttamisvelvollisuus
- koiran auttaminen ja koirakon yhteistyö
- valitusmenettely

Tuomarikertomus

Kertomukseen tulee merkitä kokeessa toimineet tuomarit ja heidän arvostelemansa luokat ja koirat.

Kertomusta laadittaessa tulisi harkita oliko kokeessa jotain erittäin hyvää tai huonoa. Ainakin seuraavia asioita tulisi lyhyesti käsitellä:

- vastaava koetoimitsija / koetoimikunta
- mahdolliset harjoitusarvostelijat
- koirien tulokset
- maasto
- sää
- jälkien pituus, merkitseminen ym.
- opastuksen taso
- mahdolliset riistahavainnot

Kokeen jälkeen

Pidettävä kokeen päätöstilaisuudessa rakentava yhteenvetoarvio koirien suorituksista ja kokeen kokonaiskulusta.

Palkintosijat

Jos arvostelevia tuomareita on useampia, he sopivat luokkavoittajat keskenään neuvottelemalla. Koiria ei kuitenkaan ole pakko sijoittaa paremmuusjärjestykseen, jos kukaan ei ole selvästi parempi muita.

TUOMARIN KOULUTUSOHJEET

Vihikoirien jälkikokeen arvosteleva tuomari omaa ylituomaripätevyyden.

Tuomarikoulutuksessa noudatetaan Kennelliiton ohjetta Palkinto-, arvostelu ja ylituomareiden koulutus ja pätevyminen sekä toiminta.

Lisäksi tuomarikoulutukseen osallistuvalla henkilöllä asetetaan seuraavat vaatimukset:

- hän on osallistunut ao. kokeen järjestelytehtäviin vähintään viisi kertaa.
- hän on toiminut koiranohjaajana vihikoirien jälkikokeessa vähintään viisi kertaa, joista vähintään kerran avoimessa tai voittajaluokassa.

Pätevöidyn vihikoirien jälkikokeen ylituomarin tulee olla Suomen Kennelliiton ja Suomen Vihikoirayhdistyksen jäsen.

Tuomariharjoittelu

Harjoittelu-aika alkaa Suomen Vihikoirayhdistyksen järjestämällä tuomarikoulutuksella, jossa kouluttajina toimivat pätevoidyt vihikoirien jälkikokeen ylituomarit.

Harjoittelija arvostelee yhdessä pätevoidyn tuomarin kanssa.

Pätevöity tuomari antaa arvostelun harjoittelijan kyvyistä toimia tuomarina.

Harjoittelija arvostelee vähintään 10 koira-a ainakin kahden eri tuomarin alaisuudessa kahdessa eri kokeessa.

Harjoittelija tekee kirjalliset harjoitusarvostelut.

Suomen Vihikoirayhdistys päättää esitetäänkö Kennelliitolle harjoittelijan pätevöimistä tuomariksi.

MUUTOKSET OHJEISIIN

Muutokset näihin ohjeisiin hyväksyy Kennelliitto Vihikoirayhdistyksen hallituksen esityksestä.